

16.2.2024

VN/23816/2023
VN/23816/2023-SM-2

Jakelun mukaisesti

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta ja ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta

Sisäministeriön maahanmuutto- osasto pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien kansainvälistä suojelua hakevalle, tilapäistä suojelua saavalle ja ihmiskaupan uhrille, jolla ei ole kotikuntaa myönnettävän vastaanottorahan ja käyttörahan tarkistamista (SM036:00/2023). Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta ja ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annettua lakia.

Vastaanottodirektiivi edellyttää vastaanottorahan sitomista kansalliseen sosiaaliturvaan. Esityksessä vastaanottorahan määrä ehdotetaan laskettavaksi sille tasolle, joka on mahdollista suhteessa kansalliseen sosiaaliturvaan. Kansallisen sosiaaliturvan vertailukohtaksi ehdotetaan kiireellistä toimeentulotukea, jota myönnetään välttämättömän toimeentulon ja huolenpidon turvaamiseksi esimerkiksi tilapäisesti Suomessa oleskeleville.

Esitys on valmisteltu väliaikaisena. Tarkoituksena on varmistaa, että vastaanottorahan perusosan määrä ei vastaanottorahaan kohdistuvan indeksijäädytyksen seurauksena laske kiireellisen toimeentulotuen alle. Vastaanottorahan määrä arvioidaan uudelleen keväällä 2024 käynnistyvän vastaanotolain uudistamishankkeen aikana. Pysyvämpi muutos on mahdollista valmistella, kun hallitusohjelman mukainen toimeentulotukilain kokonaisuudistus etenee ja toimeentulotukea koskevat muutokset ovat tiedossa.

Esitys liittyy valtion vuoden 2024 lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Laki olisi voimassa 31.12.2025 asti.

Tausta

Esityksen taustalla on pääministeri Orpon hallituksen ohjelman kohdan 10.3 Maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikkaa koskeva kirjaus vastaanottorahan pienentämisestä vastaanottodirektiivin ja perustuslain sallimaan minimiin.

Tavoitteet

Esityksellä toteutetaan Petteri Orpon hallitusohjelmassa vastaanottotoiminnalle asetettuja säästöavoitteita.

Esityksessä on pyritty arvioimaan riittävän taloudellisen tuen tasoa sellaisten henkilöiden tilanteessa, jotka eivät oleskele maassa vakinaisesti, mutta ovat oikeutettuja vastaanottopalveluihin. Esitys

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

vahvistaa vastaanottorahan luonnetta lyhytaikaisena etuutena, jonka tarkoitus on turvata henkilön toimeentulo ainoastaan tilapäisesti.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa lausunnon.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi. Kaikki palvelussa annetut lausunnot ovat julkisia.

VAHVA-asianhallintajärjestelmää käyttäviä ministeriöitä pyydetään kuitenkin viemään lausuntonsa suoraan kyseiselle asialle VAHVA:ssa sekä toimittamaan lausunto tiedoksi osoitteeseen maahanmuutto-osasto.sm@gov.fi.

Aikataulu

Lausuntoaika päättyy 13.3.2024.

Esityksen lausuntoaika on normaalia lyhyempi. Esitys liittyy valtion vuoden 2024 lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Perusteena normaalia lyhyemmälle lausuntoajalle on esityksen taloudelliset vaikutukset, jonka vuoksi esitys tulisi käsitellä lisätalousarvioesityksen yhteydessä.

Valmistelijat

Erityisasiantuntija Tiina Järvinen, sisäministeriö, puh. 0295 488 625

Erityisasiantuntija Sanna Töykkälä, sisäministeriö, puh. 0295 488 334

Osastopäällikkö, Ylijohtaja Minna Hulkkonen

Erityisasiantuntija Tiina Järvinen

Liitteet Hallituksen esitys laiksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta ja ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta

Jakelu Sisäministeriön kansallisen turvallisuuden yksikkö
Sisäministeriön poliisiosasto
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Valtiovarainministeriö
Eduskunnan oikeusasiamies
Oikeuskanslerinvirasto
Maahanmuuttovirasto
Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä
Vastaanottokeskukset ja ryhmäkodit
Poliisihallitus
Suojelupoliisi
Kansaneläkelaitos
Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos THL
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Lapsiasiainvaltuutettu
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin kaupunki
Pirkanmaan ELY-keskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Uudenmaan ELY-keskus
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Pirkanmaan hyvinvointialue
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Lastensuojelun keskusliitto
Suomen kuntaliitto
Väestöliitto
Siirtolaisuusinstituutti
Suomen Punainen risti
UNHCR Pohjoismaiden toimisto
Unicef
Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti HEUNI
Pakolaisneuvonta ry
Pelastakaa lapset ry
Amnesty International
Rikosuhripäivystys
MIELI Suomen Mielenterveys ry
ETU - edustajat turvapaikanhakijalapsille ry
Kotimajoitusverkosto
Turvapaikanhakijoiden tuki ry

Tiedoksi

Sisäministeri Rantanen
Kansliapäällikkö Pimiä
Valtiosihteeri Martelius
Erityisavustaja Paaso
Erityisavustaja Kerttula
Erityisavustaja Manninen
SM/HKO/oikeudellinen tuki
SM/viestintä
SM/MMO/esittelijät